

Indochine Union postale
Un an... 8000 Un an... 10000
Six mois... 5000 Six mois... 6000

Đông-Pháp Ngoại-Quốc
Một năm... 8000 Một năm... 10000
Năm năm... 5000 Sáu tháng... 6000

NĂM THỨ HAI SỐ 192
Ngày thứ hai
15 Septembre 1924

Le Courrier Indochinois

東法時報

MỖI TUẦN XUẤT BẢN 3 LẦN, NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

BÁO QUẢN

21, đường Mac-Mahon, 71

SAIGON

Điện thoại (Téléphone)

86 334.

Mua báo phải trả tiền trước.
Mandat và thư để gửi cho
M. NGUYỄN-KIM-ĐÌNH

Báo báo về việc buôn bán hay là việc gì
xin thương nghị trước

Annonces Légales

0850 la ligne de 6 points sur justification
de 3 cétros quelle que soit la page.

Annonces Commerciales

On traite à forfait

GIA-ĐÌNH TIÊU-THUYẾT

TÌNH MÔNG

(Tiếp theo)

Trương-Xuân đứng lại; Kỳ-Tâm bước về mừng rỡ hỏi rằng:
«Anh qua bao giờ đó, anh ba?»

Kỳ-Tâm không hiểu có việc gì, nên đội nón đi liền. Hai người đi dọc đường không nói chuyện gì hết.

Trương-Xuân nói với bà Phù-ràng: «Thưa dì, cháu có chuyện kín muốn tỏ với thầy hai đây.

Bà Phù-ràng có việc chi quan hệ, nên lật đật sai chính Hữu mượn ghe chèo qua sông mà đòi bạc, rồi lại sai chính Quý đem một nhánh cau đi xuống chợ mà cho người quen.

Trương-Xuân thấy tôi ở trong nhà đi hết rồi mới nói với Kỳ-Tâm rằng: «Thầy phải biết rằng thầy nhớ tôi nên hơn một năm nay áo quần lành-lẽ, ăn ở mới sung-sướng.

Kỳ-Tâm nghe nói mừng-hưng, nhất là nghe Trương-Xuân nói hơi mình như anh ta, chứ không phải là anh ta như mình, thì lấy làm bất bình, muốn dùng tiếng nặng nề mà đối lại, cho anh ta chừa cái thói vọng ăn bội nghĩa ấy đi.

Trương-Xuân nói với tôi nhớ tôi nên hơn một năm nay áo quần lành-lẽ, ăn ở mới sung-sướng. Nếu thầy là người biết điều thì thầy cảm ơn tôi lắm mới phải.

Kỳ-Tâm nghe nói mừng-hưng, nhất là nghe Trương-Xuân nói hơi mình như anh ta, chứ không phải là anh ta như mình, thì lấy làm bất bình, muốn dùng tiếng nặng nề mà đối lại, cho anh ta chừa cái thói vọng ăn bội nghĩa ấy đi.

Phải. Khi anh cậy tôi đem giùm cho hai ở nhà đây, thì anh có giao hệ chừng nào anh biết thời thì tôi phải thôi liền. Tôi đã chịu lấy giao ấy thì tôi nhớ luôn luôn.

Này, tôi nói cho anh biết: anh muốn nói với tôi chuyện gì cũng được hết. Tôi đã hứa giúp giùm cho anh, thì tôi giúp cho đến cùng, anh muốn biểu tôi làm cách nào tôi cũng sẵn lòng theo ý anh muốn. Nhưng mà tôi cảm anh không được phạm đến danh-dự của tôi đã, bởi vì tôi tuy nghèo hèn song tôi trọng danh-dự của tôi lắm, thứ là tôi chết chứ tôi không chịu để cho như nhục cái danh-dự của tôi đâu.

Họ muốn nói sao họ nói, tôi kệ họ, tôi không cần.

Bà Phù-ràng nói tại nghe, chứng nghe Trương-Xuân nói như vậy thì bà càng rằng: «Cháu nói liều như vậy sao được. Bây

giờ phạn châu yên rồi nên cháu không cần lo nữa. Vậy chờ cháu muốn làm cho mẹ con đi mang tiếng xấu hay sao?» Trương-Xuân xụ mặt mà đáp rằng: «Vậy chờ bây giờ mọi việc đều yên rồi, đi còn tính chữa thầy ở trong nhà làm chi nữa?» Bà Phù-ràng nói rằng: «Đâu có muốn thầy đi thì thủng thủng bán tính với nhau coi đi làm sao cho êm, chờ thỉnh linh châu biểu đi thì sao được».

Trương-Xuân nghĩ suy nghĩ. Kỳ-Tâm mới hỏi rằng: «Nếu muốn cho tôi đi thì đi, chứ không khó gì. Có một điều khó nhứt hơn hết là biểu tôi đứng ở làm chông cho hai nữa.»

Sao mà thầy gọi rằng khó? Tôi cười có hai có khai hơn thú rõ ràng. Bây giờ nếu biểu tôi thôi, thì phải đến tòa kiện phá hôn thú rồi tôi mới được chớ.

Thầy đã có giao kết với tôi, thì thầy phải đến Tòa mà xin để đi.

Làm sao mà để cho được? Hễ hai đảng thuận với nhau thì Tòa cho để liền, chờ sao mà không được.

Anh có làm Thông-ngôn Tòa mà sao anh nói trái luật quá vậy? Sao mà trái.

Trong chỉ-dụ ngày 3 Octobre 1883 định lệ luật về sanh, tử và hôn-thờ của người An-nam có nói rõ ràng vớ chừng ăn ở với nhau chưa đầy 2 năm thì không được phép đến Tòa tự thuận mà xin để. Tôi cưới có hai vừa quá một năm thì tự thuận xin để sao được. Mà năm nay có hai được mấy tuổi?

Hai mươi tuổi. Đó là một điều trái luật nữa, bởi vì luật buộc vợ chồng tự thuận mà xin để thì người vợ phải 21 tuổi sắp lên mới được.

Thầy đứng có làm mặt lạnh. Tôi không biết luật bằng thầy hay sao? Không phải tôi dám khoe tôi thông luật hơn anh, tại anh nói sai phép quá nên tôi phải nhắc lại cho anh nhớ chớ.

Ừ! Bây giờ tôi mới biết thầy là người khôn lanh thiệt! Hèn chi hồi đó tôi giao kết đều nào thầy cũng chịu hết.

Này, tôi nói cho anh biết: anh muốn nói với tôi chuyện gì cũng được hết. Tôi đã hứa giúp giùm cho anh, thì tôi giúp cho đến cùng, anh muốn biểu tôi làm cách nào tôi cũng sẵn lòng theo ý anh muốn. Nhưng mà tôi cảm anh không được phạm đến danh-dự của tôi đã, bởi vì tôi tuy nghèo hèn song tôi trọng danh-dự của tôi lắm, thứ là tôi chết chứ tôi không chịu để cho như nhục cái danh-dự của tôi đâu.

Theo cái hơi anh nói đó, té ra năm ngoái tôi chịu năm, có hai đây là vì tôi tìm tâm, muốn kết duyên luôn với anh, nên tôi lập mưu kế làm hòa-thứ đảng bây giờ để bỏ nhau không được phải hôn?

Sau sẽ tiếp theo.

HƯƠNG TRUYỀN

Sự hại về sự nước đưng sông Cửu-long-Giang

Hiện nay nước còn ngập nhiều đồng ruộng bởi vậy cho nên đề tính sự thiệt hại về mùa màng là bao nhiêu

Tại Vientiane thì mùa màng mới phân hao hết bảy; ở Camout hao hết 2 phần ba, còn ở tỉnh Savannakhet và Bassac thì hao trọn phần nửa.

Máy tính núi non cao ráo như: Luang-Prabang, Houeisai, Saravane và Attopen thì mùa màng thì thường, trừ ra ở địa-phần số 5 bị mưa dầm dề nếu hư hại ruộng nương tác cá.

Người ta đã có dự trữ lúa thóc đủ dùng bởi vậy nên ai nấy hết ai ngại về sự cạn-tài vật thực nữa.

Bảo to
Tại thành Berlin Kinh-dó Đức-Quốc mỗi bị một trận bão rất dữ dội làm hư hại chợ lúa nhà cửa cũng nhiều, và có nhiều người thiệt mạng.

Hàng hóa gửi đi Lào
Những đồ đạc hàng hóa gửi đi Lào theo đường sông Cửu-long đã khởi sự thân nhận như cũ. Nhưng số đây-thếp không bảo lãnh về sự trễ nải.

Đã bay khắp Thế-giới rồi
Mấy vị phi-công Huế-kỳ đã giả thành New-York mà bay sang qua thành Washington, thế là đã bay vòng khắp Thế-giới rồi. Dân sự nghiêng tiếp một cách hoan-hoan.

Dân da đen ở bên Huế-kỳ
Hồi năm 1866 nghĩa là cách 58 năm nay ở bên Huế-kỳ có 700 cái Nhà-thờ, số tiền hội đồng 1.500.000 đồng đô-la. Đến năm nay Nhà-thờ của dân da đen tăng đến số 43.000 và số tiền hội đồng lên đến 90 triệu đồng đô-la.

Bọn dân da đen cũng có lập trường-học, hoặc bằng số, hoặc nhiều hơn của người da trắng.

Trong các số Giáo-huấn ấy có 4.000 vị Giáo-sư da đen đã dạy dỗ trẻ con da đen. Chỗ trường-học cũng như ở các Nhà-thờ, cả thầy, hoặc sửa sang, hoặc cắt thêm thì toàn là tiền bạc quyền của bà tánh mà thôi.

Hiện nay có đến 500 trường Sư-phạm và Đại-học và có đến 1.000.000 học sinh.

Công văn lược lược
CẤP BẰNG VÀ THIÊN BỔ
Các vị cựu học-sinh trường Sư-phạm kể tên sau đây, được cấp-bằng vào ngạch Giáo-huấn:

1. Chưc Giáo-tập hạng 1m: MM. Nguyễn-vân-Phen và Trần-vân-Như, có bằng tốt-nghiệp trường Sư-phạm.

2. Chưc Trưc-giáo thiết-tho hạng 2m: M. Trần-vân-Điền.

3. Chưc Trưc-giáo hạng 3m: M. Phan-vân-An, có bằng sư-học Pháp-Việt.

VĂN NỮ-GIỚI

Khinh chào cô Huỳnh-hoa-Nữ

Thưa cô, em với cô là người chưa quen biết nhau, lẽ không nên dùng thư hầu có vội, nhưng vì sau khi đọc hết bức thư cô mà sanh lòng khinh mến.

Tự utah riêng nghĩ người tuy lạ mặt, lòng vẫn giống nhau, cũng trong một hội một thuyền, chắc cô không nhớ hương lối trạch mộc; vì thế nên chiêm liêu cầm viết viết thư này mừng cô, chào cô, xin phép cô cho em tỏ lòng mến ái cô.

Cô vị thương bọn nữ-lưu ta mà muốn chen mình vào trường ngôn-luận, chẳng tiếc thì giữ giữ báu, chẳng e tổn tri hao thần, đố lòng chỉ nẻo, mở đường, rung chuông, thức trống.

Về vang thay cái tên chỉ của cô, quí hóa thay cái tâm chỉ của cô. Em là một người học ít, trí non, nghe/thầy hẹp hòi, tự mình giữ mình chưa vẹn, có đầu dầm mớ tưởng đến sự khuyên đời, nhưng vì mang ơn tri ngộ của chị Nhung em có hậu tình của ông Tổng-lý nên em không thể chối từ.

Từ ngày mùng 5 « Văn nữ-giới » xuất hiện đến nay em những lo sợ sự đi ngửi tất lòng, biết mình có đủ sức hay không, sợ đến nỗi phụ lòng người trông cậy. Sự thì sự vậy, chứ công việc bây giờ cũng chưa có là bao vì sốn có người chỉ yêu dấu của em chủ lịch, trách nhiệm của em bây giờ chỉ có bốn năm phần mà thôi.

Nào hay đâu người chỉ yêu dấu của em lại nữa đang trút gánh, trở lại hương-phần, chẳng nghĩ cho em là phận đạo thơ liễu yếu, quê-kịch ngày thơ, em muốn từ thì sự phụ lòng, mà đương lấy thì em không đủ sức.

Ngày em đưa chị Nhung em đi tức là ngày khơi ra các nguồn lo sợ. Em giận, em tức, em oán trách, em đau sầu, người chỉ yêu mến của em, trót một ngày không nghĩ nào em nhe dạ. May đâu chiều lại em tiếp-động từ Đ. P. đỡ ra xem, đọc thấy dưới mặt văn-văn có bài thì tiền đưa người chỉ em mà tác-giả là cô Nguyễn-thị Cẩm-Vân. Đọc hết bài thì em em mừng thầm cho chị em có được người bạn tài-ba thế ấy, song em lại trách chị em, có được người bạn thế ấy mà không cho em được biết cùng!

Em coi lần tới trường sau thấy dưới mùng « thơ tin văn lai » có lời hỏi-ám của Đạo-quân và bức thơ long, trọng của cô.

Đọc hết bức thư cô như hôm thấy tâm sự cô, em mừng, em quí như kẻ được vàng, mà khỏi sầu của em, lần lần như cõi sạch. Em mừng đây không những mừng cho em sắp được một người chị em bạn đồng tâm, mà em lại mừng cho xã-hội có thêm một trang nữ sĩ, biết văn-thơ, biết môn-thể, biết đem tài học thuật của mình mà bỏ cứu cho bọn chị em ta.

Em đọc thơ cô, em ngắm thơ cô, rồi em lại suy nghĩ đến cô Bưu-Điện ở Rạch-giới thì lòng vui mừng của em bao nhiêu, lại hóa ra buồn-khôn ngàn ngạt.

Phải chi có Bưu-Điện mà biểu được lòng mừng mừng của em thì cũng thương đến lòng em.

Có ai đùa dục em thơ, dấp bồi thì đạo, vẫn là cái trạch-nhiệm của chị em mình. Trong bọn nữ-lưu ta ai là người có tâm-chí há không đề lòng thì đoán em út hay sao? Có lẽ nghĩa-vụ nên vui lòng chen vai vào chốn diên-dân cùng em, em cũng xin sẵn lòng nương nhờ trên cô-chị.

Ng-thị Ngọc-Môn

Văn-Uyên
TỰ THÂN
Hơn văn từ thể « Trưc-chợ » bên bên T. L. Chết bực-chưa biết tỏ cùng ai, Sầu đời năm canh tiếng thỏ dái, Ghét nhin nhin càng bùng bùng máu, Thương trong trong vẫn ngất ngơ hoai. Lay của cơn giông mưa n u độ, Chết nói thảng này hương hương lai. Sự thế biết bao đôn đôn cần, Chẳng non mới rửa sạch hai tai.

LO-THONG-LIENG.

TRUNG-HOA CÁCH-MANG

(Tiếp theo)

Nếu Trung-Hoa muốn khoản tương công việc thì phải rước các quan Bát-vật ngoại-quốc cùng nhau toan liệu.

5) Máy khoan vay đó mà chưa có thể trả đặng, và có muốn vay thêm, thì trước phải hiệp với 6 nước thương nghị, nhưng buộc phải hiệp các khoản vay trước, rồi lần-lượt trả lần, không chịu bỏ-buộc theo điều lệ cũ.

Các nghị-viên Tham-nghị-viện coi đến điều lệ ấy, đồng thanh nói rằng: ấy là lời Chánh-phủ bá cáo, nào có việc gì lạ lừng yếu trọng mà phải dùng đến Hội-nghị.

Châu-tông-trưởng một hai thời thức xin đem 5 điều ấy ra xem xét lại, vì nghĩ cho là không tôn hai gì cho lắm, nên chịu nhận cả cho rồi việc. Châu-học-Hi lại cũng đoàn ngan-hàng hội-nghị một vài lần nữa, trước sau không hiệu. May đâu tá-khoan tại thành Luân-Đôn mỗi tháng đồng vài mươi muôn bản, nên cũng gần-gyun chống chọi dần dà nổi. Chẳng đề sử nước Anh sang hỏi, nói rằng: như năm đầu Dân-quốc Trung-Hoa chẳng dám bồi-khoan tá-khoan khi xưa tính hết cho thanh thì nay như-định phải đem các sắc thuế mà thế vào, đặng đề đường thu nạp. Nga-sứ cũng đồng một ý.

Bây giờ Pháp-sứ là Khương-Đô, Nhật-Bôn, ngân-hàng đợi-biêu là Tiểu-diễn-thiết chuyên-Hoàng, cùng Trung-chánh-phủ mở cuộc bán đi tỉnh lại. Anh-sứ đến trước: Triệu-tổng-lý, Châu-tông-trưởng đợi-xương ra mấy điều:

1) Phải nuốt đợi-giao phó cho người chuyên trách về hiện-lý tá-khoan. 2) Phải đem cái quyền thu thuế đợi-biệt về tá-khoan ở Luân-Đôn.

Triệu, Châu hai người chuyên báo cùng Lão-Viên, Viên-tổng-thống tức thì dùng Châu làm chuyên-viên lo về tá-khoan, một mặt đợi-giao nhà ngan-hàng mới ở Luân-Đôn, huỷ tiêu điều ước về quyền đợi-biệt trước đi. Nhà ngan-hàng mới ở Luân-Đôn không chịu. Một mặt cũng ngan-hàng-hàng 6 nước mở cuộc hội-nghị, từ ngày 27 tháng 11 năm đầu, đến hạ-tuần tháng chạp mới rồi. Tá-ngạch vốn đợi-giao là hai ngàn muôn bản, cộng tính là 21 khoản. Nhưng đợi-giao này là hai ngàn muôn bản, cộng tính là 21 khoản. Khoản thứ 2, khoản thứ 5, khoản thứ 6, khoản thứ 14, khoản thứ 17. Khoản thứ 2 thì chỉ đợi-giao đợi-giao thì-hành. Khoản thứ 5 thì nói phép đợi-giao các chỗ tra xét việc mới. Khoản thứ 6 thì nói ngày trước vụ mới chưa đủ, nay gia vào hạng khác để làm đủ tạm-thời thế như. Khoản thứ 14 thì là hội-chi-khoan, ưng chiếu theo phép-luật mới đợi-giao mà làm. Khoản thứ 17 thì là chế-hạng mượn riêng hay là mượn chung. Ngoài ra đều là điều ước đợi-giao đại khái những việc khác từ tiền lời tiền vốn mà thôi.

Viên-tổng-thống giao việc ấy cho Quốc-vu Tổng-lý là Triệu-bình-Quân đợi-xuất biểu các ông nghị-viên Tham-nghị, và cùng nhau thương đợi-giao đợi-giao một cách mặt-nhiệm. Lại khiến Quang-Tài-chánh Tổng-trưởng đến viện báo-cáo, chỉ đem những đợi-khẩn yêu báo-cáo, còn bao nhiêu thì lấy hai chữ ước đợi-giao mà nói lấy được cho qua, chẳng có giấy tờ chi cả.

VIÊN-HOÀNH (Sau sẽ tiếp theo).

KIM-VÂN-KIỀU TÂN GIẢI

(Tiếp theo)

746) Đêm ngày giữ mực giấu quanh. Rầy lần mai lỵ, như hình chưa thông.

747) Nghe lời khuyên giải thông-dong. Hẹn tình Sanh mới quyết lòng hồi trang.

748) Rạng ra gọi đến xuân-dương. Thúc-ông cũng với giục chàng ninh-giá (1).

749) Tiền đưa một chén quang-hà (2). Xuân-đình thọt đá dạo ra cao-dinh (3).

750) Sông Tân (4) một giây xanh-xanh, Lơ-thơ bờ liễu mấy nhánh dương-quan (5).

751) Cầm tay dãi thơ văn than, Chia phui ngữ chén, hiệp tan nghẹn lời.

752) Nàng rằng: Non-nước xa khơi, Sao cho trông ngắm thì ngoài mới êm.

753) Dờ lờ chỉ thắm tròn kim, Lâm chi bạch mắt bắt chim không lông (6).

754) Đói ta chửi nghía dẹo bông. Đến nhà trước gọi nỗi lòng cho minh.

755) Dầu khi mưa gió bất bình (7), Lớn ra oai lớn, tôi đành phận tôi.

756) Hờn đều giấu ngược giấu xuôi, Lại mang những việc tài trời đến sau.

757) Thương nhau xin nhớ lời nhau, Năm châu cũng chẳng đi đâu mà chầy.

746) Sao lang-quân cứ việc giấu che, hèn lèn họ lỵ, trốn như chưa cho chị bay biết chỉ hết.

747) Thúc-Sanh nghe Kiều khuyên giải mấy lời rất nên hiểu lý, mới nuốt định trở về cô-hương mà thăm nhà.

748) Quang-đương ngày mai, Thúc-Sanh thưa cho Thúc-ông hay sự anh ta tính về thăm nhà. Thúc-ông nghe Thúc-Sanh nói về thăm nhà lại càng vui lòng, vội vàng giục cho Thúc-Sanh đi.

749) Đoàn Thúc-Sanh sắm sửa đồ hành-lý ra đi, Kiều dọn tiệc rượu đưa Thúc-Sanh lên đàng. Chưng Thúc-Sanh ăn uống xong rồi bèn ra đi, Kiều đưa đến chốn cao-dinh là nhà trạm.

750) Khi Kiều đưa Thúc-Sanh ra đến đó thấy non-nước xanh-xanh một giây, gió đưa nhánh liễu phất phơ, tím lông như cát.

751) Lúc họ nắm tay nhau than dãi thơ văn, bực-biểu biệt bao. Chén rượu tiễn hành bưng lên để xuống, lời tan hiệp nói ra như nghẹn như đau.

752) Kiều cáo dặn Thúc-Sanh rằng: Đàng xa xa xuôi, mới lần về không dễ, lang-quân hãy nhớ làm sao với chị cho an lòng, ở trong nhà vui vẻ thì tôi mới đặng bình yên.

753) Lang-quân phải nghĩ rằng: Sợ chỉ lờn tròn kim còn dễ, chờ bạch mắt lại mà bắt chim chẳng đợi-giao bao giờ.

754) Vì tôi với lang-quân chẳng đợi-giao rõ-ràng với chị. Non lang-quân về hãy trao lời cũng chi cho phân-minh mới đợi-giao.

755) Dầu nửa sau cô xảy ra đến chỉ đi nữa thì tôi cũng cam chịu phần nhỏ muộn, chẳng dám phân-nhau.

756) Chờ lang-quân quên có việc giấu ngược giấu xuôi hoai, thì sau 50 cũng sanh ra việc lớn-bằng trời chờ chẳng không đau.

757) Nếu lang-quân có lòng thương tôi thì hãy nhớ lời tôi dặn dặt đây, tuy là xa một năm chờ rồi cũng sẽ gặp nhau chẳng chầy.

(Sau sẽ tiếp theo). LÊ-KHÁNH-SUM.

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng cho Kho Sách Xưa của Quán Ven Đường.

NHI-THIÊN-DUÔNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38. - CHOLON

CƠ BAN CÁC THUỐC VÀO ĐƠN HOÀN, TẠO ĐƠN, HỮU NHƯ SẮC NÀY

DÂY THÉP

Đề như vậy:

NHI-THIÊN-DUÔNG

Gholon

DÂY THÉP NÓI

Số 638

VỆ-SANH-DƯỢC-TÔU

(Thuốc rượu NHƯ-THIÊN-DUÔNG)
Thuốc rượu của tiệm NHƯ-THIÊN-DUÔNG là một thứ thuốc rượu rất quý, do nơi tiệm chính ở tại Quảng-Đông, gần lại, thiên nhiên trong đó tạo ra bởi công, xưa nay chẳng có thuốc rượu nào mà bổ dưỡng như thiên nhiên này. Những người uống thuốc rượu này, họ uống có thường thì mắt may hồng nhuận, da tươi trẻ, bốn mùa đều dùng được, thật là bổ dưỡng và mát lòng.

Nếu uống thuốc rượu này thường thì uống tiêu trừ bệnh tật, thanh nhiệt, định dương, bổ thần, khai trí, kiện vị, máu me đều đặn, nước da mịn màng, những người mà tiền-thiên bất túc, hậu-thiên bất điều, thì nên uống nó cho thường mà bổ dưỡng.
Đơn ba ma vàng, da ốm gầy thì nên dùng nó, hoặc muốn an thai, bảo-sảng, thì uống thuốc rượu này khỏi lo hậu-hoạn.

Ấy là một thứ thuốc Vệ-Sanh rất cần bổ dưỡng.

SÂM-NHUNG-HỒI-NGUỒN-VỆ-SANH-HUỒN

Thuốc bổ nguồn dưỡng gia sâm-nhung thuốc của Tiệm-Phẩm-Đề-tai-quản

thần tá sự chế luyện pháp, lại dùng vị Bắc-Lộc-Nhung và nhơn sâm, thiết là đại bổ nguyên thần. Bất cứ là đơn ông đơn bà mà uống được thì khí huyết vận hành, tay chân mạnh mẽ; thiết là một phương vị rất hay đó. Bốn Đường mà tiệm được phương thuốc rất hay này thiết là nước vật bầu, rồi lại chọn lựa các thứ dược liệu hạng nhất, tuân theo phép một nửa thì luyện ra cho thành cao, còn một nửa thì nghiền tán ra cho thiệt nhỏ hòa với sâm-nhung và mặt ong làm ra hườn.

Như chú tôn háy mua mà dùng thử, thì mới biết rằng bốn Đường khéo chọn Sâm-nhung và các thứ dược liệu hạng nhất mà chế luyện rất tinh-bảo. Xin kể những chứng dùng được và cách dùng kể ra sau này: Đơn ông mà tiền-thiên hậu-thiên chẳng đủ, tinh thần hao kém, hoặc lo lắng nhiều vị mà tỷ vị hư yếu hoặc thần chí bất định, hoặc bị trường phong hạ huyết, thì phải nấu trái táo đen lấy nước mà uống với thuốc.

Phẩm kê học trò tiếng năng học tập, tư lao quá độ, tinh-thần hao kém, tư chí mỗi một, cứ mỗi buổi sớm mai uống 1 hườn, chiều uống 1 hườn, hệ uống lâu chứng nào thì tinh thần mạnh mẽ, học thức ít thông minh; còn những người buôn bán lo lắng đêm ngày, hệ uống 1 hườn thì tinh thần

tráng kiện, uống được nhiều rồi, thì thức cả đêm cũng không biết mỏi — Những người hút quá độ, thần hư khí suy, tâm ngực bất khê-khê, thì phải dùng nước trà nóng mà uống thuốc.

Bất luận nam phụ lão ấu, khí huyết đều hư, hoặc già rồi mà thần suy khí yếu, gân cốt bất hoạt, ăn uống chẳng ngon; hoặc bị hàng đêm ngáy chần hoặc trướng khí hư hàng mà phải sanh ho, thì phải dùng nước thuốc mà uống mà uống với thuốc. Đơn ông bị bạch-trược, đơn bà bị bạch-đái, hoặc đơn ông con trai năm chiêm bao ác tính, phải dùng nước trà mà uống với hườn thuốc, đơn ông thần-tinh đều lạnh, đơn bà mà tử-cung cũng lạnh thì rất khó mà kiểm con, mỗi buổi sớm mai và chiều đều phải uống một hườn, uống với nước trà.

Đơn ba ma bị đề phôi nóng một hườn con bú nguồn-khí.

Đơn ba ma bị tiêu sản (nằm bẹp) đối thì khí huyết rất suy, hoặc đơn-bà mới đẻ mà khí huyết kém hao, phải uống thuốc này với rượu, hoặc với nước gừng luộc.

Phẩm uống thuốc này thì phải coi chừng bệnh chung nặng nhẹ thế nào: nhẹ thì uống một hai hườn, còn nặng thì phải uống cho được lâu, thì tư nhiên âm dương điều hòa, tư chí cường kiện, da thịt mịn màng, thần chí ít trở nên mạnh mẽ.

Nếu uống thuốc hườn này thì phải cứ để quên nước uống là để nâng lên sống sót đều chẳng nên quên. Chú-tôn huệ cổ, xin háy nhìn cho thiệt chữ hiệu NHƯ-THIÊN-DUÔNG và ống PHẤT-MẬP, thì mới khỏi lầm.

Hộp kiến mỗi hộp 1 hoàn lớn giá là 1 \$ 00
Hộp kiến hai hoàn nhỏ 1 00
Hộp kiến 4 hoàn nhỏ 1 20
Hộp cây mun 2 hoàn nhỏ 0 60
Hộp cây mun 4 hoàn nhỏ 1 20

PHỤ-KHOA-KIM-PHỤNG-HUỒN

Phẩm đơn-bà khác hơn đơn-ông thì chỉ có 2 đơn: 1° đường kính, 2° sanh-đề mà thôi. Nên hệ muốn sanh con thì trước hết phải lo cho đường kính đều đặn. Nếu đường kính chẳng đều thì khó mà có thai cho đặng, ấy là phần nhiều, gốc bởi ngoại-cảm, hoặc tại lo, rầu, buồn-bực, ưu-hất trong lòng, làm cho khí huyết hao mòn, sanh nhiều chứng bệnh, đều cũng do nơi đường kính không đều mà ra.

Tiệm tôi đây, từ ngày dựng phương thuốc màu-nhiệm của ông Tô-truyền lại đến nay, hằng gìn lòng giúp cho đời, lựa những thuốc tốt, gia công chế ra mà làm hườn để trị cho các chứng bệnh đơn-bà đều dùng đặng hết.

Còn như bình thời mà thường uống thuốc này, thì khí huyết đầy đủ, chẳng hề sanh bệnh mà rồi sanh con

đẻ cháu con nhiều, thì như đơn-bà có thai mà uống thuốc này thì lại đặng an thai bảo sản, chứng sanh con ra lại đặng mạnh mẽ nữa. Ấy là một phương thuốc rất hay, để trị các chứng bệnh đơn-bà mà người như thần đó.

Chú trị các chứng kể ra sau này:
1° Đường-kính hoặc trời, hoặc sọc, hoặc li, hoặc nhiều.
2° Bạch-đái, Bạch-dâm, ra hoai khồng đứ;
3° Đường-kính hoặc vàng dợt, hoặc đen bầm;
4° Khí huyết đều hư, đường-kính không có;
5° Hoặc đường-kính ra nhiều quá như muốn làm băng;
6° Đường-kính đi nghịch, sanh ra thì huyết, trong bụng thì đau;
7° Thần thể chẳng yên, xây-xâm mặt mày, ăn uống không tiêu;
8° Đau lưng, mỏi cẳng, vàng mét, ảm gầy;
9° Thai động chẳng yên, trong bụng đau hoai;
10° Đờ rừ ứ huyết mà đau, hoặc là nhao không ra.

Các đơn: Mỗi ngày phải uống 1 hườn, uống với nước trà. Đơn đơn-bà để trị phải dùng nước đái con nít mà uống với thuốc.

Có 1m: Những đồ sống-sít, lạnh-lội, cũng là đồ rang nướng nóng-nảy dọ-dĩa chẳng nên dùng.
Mỗi hộp 2 hườn giá là 1 \$ 00

BÁNH-CAM-TỊCH

Tại nhà thuốc NHƯ-THIÊN-DUÔNG, Ông lương y VI-TÊ-SANH, chọn các thứ thượng hảo dược-liệu mà bào chế ra như bánh, mùi ngon ngọt, dễ cho con nít ăn trừ các chứng cam-tịch, rất trung hay lắm.

Thương con nít hay có sanh tràng lồi, nước da vàng, óm yếu, bụng nổi gân xanh, đau bụng, làm biếng ăn, hoặc tiêu ra bọt;

Các chứng nói trên đây đều là bởi mang chứng cam-tịch mà ra.

Vậy nên làm thứ bánh này để cho những con nít và người lớn ăn có ích lắm, có trúng lồi thì nó tiêu ra, như không có trúng lồi, mà thường ăn bánh này, mạnh tỷ-vị, da thịt căng tươi, nếu ăn đặng lâu chứng nào, thì càng ngày càng đẹp.

Chư-vị có mua thì háy nhìn cho chắc cái nhân Ông-phật hiệu NHƯ-THIÊN-DUÔNG, mới phải là thứ thiệt, kẻo làm thứ giả ăn vào thêm bệnh.

GIÁ LÀ:
Mỗi gói mười bánh... 0 \$ 10
Mỗi hộp 100 bánh... 0 \$ 90

HOÀNG-VĂN-NAM
Nam-Việt... Khách-Lầu
Số 77 và 79, Rue de...
Huân chương...
HUY-NHÂN

TIỆM LÂM-NÓN
BÚ CẶC THỦ
Bản sí
ca bán lẻ
Khác các thứ con dấu
sáng đượ, bản
đồng và bản đã cho-cho

Maison FAC-LA
TRAN-THUAN, Propriétaire
27, 29 Boulevard...
SAIGON
Horlogerie — Quincaillerie
Fabrication de toutes les...
Lampes électriques...
Dépôt et Machines...
COMMISSION, EXPANSION DE FABRICATION

FABRIQUE DE GRAVURES
FANTAISIE
Vente en gros
et détail
GRAVURE
en
MÉTAL
et
MARBRE
TRAN-DUY-BINH
80, Boulevard Bonnard, 80
SAIGON

TRAN-LONG
TIỆM ĐỒNG GIẾ MẮT
ROTHNER
Réparation des Baguettes
Rue Fane n° 2
SAIGON
Tiệm tôi lập ra đã hơn 17 năm rồi
rồng có một nghề làm giế máy theo
kiểu Hồng-kong, gỗ dài, gỗ dẻ
gỗ ngừ, lớn có nhỏ có, đủ thứ, đủ
đồng rất khéo rất đẹp, có sửa vớt
máy, có đánh trái lạng; giá rẻ hơn
các tiệm khác. Y-hai-vi đến chơi, tôi
mà lòng tiếp

NGUYỄN-VĂN-BAU
EPICERIE
129, Rue d'Espagn...
SAIGON
BAN SÌ VÀ BAN LỀ
Giá rẻ và hơn các nơi

Tiệm tôi khai trương đã hơn mười năm, buôn bán các chất và bán các đồ ăn vặt, giá bán rất rẻ hơn các nơi.
Tại tiệm tôi có bán đồ đồ gia vị, các bánh kẹo, bánh sữa, Sô-cô-la, Sô-đô, Bơ, Đờ-hao muối, đồ hộp trái cây, Chô-phô, Đường cát trắng, Cà-mô-i, Savon Chôm, Savon Cadum, Savon Marseille, Savon Dô-Cô-Ngô, dầu Essence de Manthe thật tốt, Giây Cao-su, Nón Casque trắng, giấy, viết, sáp, đồ bực trẻ con, Rượu chắt đỏ, Rượu chắt trắng, Rượu Cô-Nhê (Cognac) Rượu Champagne, Rượu rum (Rhum) Rượu ngô, Rượu khê và nước suối đá đủ thứ trong các loại và nhiều thứ nữa không thể kể hết.
Tiệm tôi có làm Đê-Lý cho máy hàng lớn tại Saigon, như Rượu Champagne Một vị Chandon nhà xanh thì thật, Rượu Cognac Vidoux de Côt (Rượu này ngon hơn các thứ khác mà giá rất rẻ), Rượu CHẮC ĐỒ, Rượu Cô-Nhê, Rượu CHẢO TRĂNG, Cour-melle nhà bia Com Béo và một thứ Rượu Chảo hàng nhất thiết tốt và rất ngon hơn các thứ khác, có đánh lạng bán tại Bordeaux đã lâu đời.
Đến mua hàng phải đến sớm Đàng-làng, giúp làm, lợi quyền của quý, háy nhìn

Huê phương lâu
PHOTOGRAPHIE ET AGRANDISSEMENT
244 Rue des Marins Cholon

Tiệm chụp hình Huê-Phương-Lâu này mở ra đã đặng ngoài 1 năm nay, chú quí vị đến chụp hình đủ nhiều, thấy đẹp biết đặng, chẳng có làm sao bị kíp.
Vì chú vị chiếm có ngày một thêm đặng, cho nên tiệm chúng tôi của hao công mới sắm thêm các thứ y phục Hát Bội rất nhiều thứ, lại có quần áo tây, áo, đồ kiêu, đồ nữ trang rất nhiều, và mới có nhiều bức tranh cảnh như cảnh vườn hoa, cảnh rừng núi, cảnh phong khách, cảnh cầu, mây bay, tại bên đại pháp mới gọi lại coi rất tinh và kỳ như thiệt, vậy quí vị muốn chụp hình nào sinh nào thấy đến như ý. Tiệm tôi có mở ra thì làm hình rất tinh nghệ chụp trong 2, 3 ngày là đặng hình, thiệt muốn sao đặng vậy, xin quí vị háy đến chụp thì ít đặng trả lòng chẳng sai.
Một mô thêm chụp ảnh ban đêm, chụp ảnh như ban ngày vậy.
Tiệm tôi có bán đồ đồ làm hình tại bên tây gọi lại, và có khuôn hình nhiều kiểu rất xinh đẹp.

GIÀY ĐẸP BẮC-KY
Có tiệm đóng tại Hàng
Khuê Khê, chế ra các giày đẹp
Bán và trị tại tiệm: TRAN-QUANG-XUAN
(Đều chụp mới), 158 đường d'Espagne Saigon
Có làm: Miếng ni, miếng bông, khảm, xe máy, đồng hồ, đồ Aluminium, ghế Thôn-thiết, giày sên và các đồ tạp hóa và vải, màs thàng các là bên Pháp-quốc, giá hạ.

TIỆM BÁN HÀNG BẮC
Đường Paul Blanchy số 11 và 13, gần nhà máy nước lạnh. - SAIGON

Kính kính quí ông, quí bà đặng về bên tiệm mới nhận được nhiều món hàng ngoài Bắc gọi về như sau này:
Đồ đồng: Các kiểu lưu sơn, lưu mào tre, chân đèn, lục bình cầm bông và chậu đồng kiêu vân vân...
Đồ gỗ và đồ chạm làm bằng gỗ gõ đỏ trước: Sập cần và chạm, tủ thờ và tủ đồ salon, các thứ lều cần giá và ván, bình phương, lọ bình, hoành và khay, cũng các thứ ghế Salon ngồi chơi trọn bộ (1 bàn, 2 tràng kỷ và 4 ghế, và thứ ghế salon thường (1 bàn và ghế).
Đồ làm theo kiểu kim thời và thanh nhã.
Đồ thêu: Giã giường, nắp bàn, tranh, áo gối và các thứ đồ chưng trong nhà làm rất tinh xảo và bán giá hạ hơn các tiệm khác.
Như quí ông, quí bà ở Lộ-Chân có về chơi Saigon xin mời các ngày quí bộ lại coi, như muốn mua hoặc đặt bên tiệm, đã sẵn có đủ kiểu, và xin bắt lòng tiếp rước.
Chủ nhân kính cáo.
PHÙNG-VĂN-XUAN.

SONG-MỸ KỸ-DUYÊN

HỒI THỨ NHẤT
(Tiếp theo)

Coi có hai chữ **Phật** của trong Thi-kính mà đọc không hiểu. Vậy mà thàng thấy tướng hớn họ nó nói Dương-tuân-phủ là người học giỏi lý tưởng đạo đức hơn trong đám thiên nhiên thì chẳng đặng tin chút nào. Ngô-lông-lâm nghe lời của-Huyền nói lên cười mà rằng: Tôn-huỳnh thiệt là quí. Tôn-huỳnh không nghĩ rằng thầy tướng đó là người của Dương-tuân-phủ sai lầm làm thuyết khách mà trau dồi Dương-Phương đặng mà cầu hồn cung linh ai tôn-huỳnh hay sao? Bạch-Huỳnh nghe nói rất hữu lý, bèn gác đầu hai cái mà nói rằng: Nếu tôn-huỳnh ngày nay chẳng mời cha con Dương-tuân-phủ mà xem cho kỹ

thì tôi đã mắc kớ rồi còn chi. Bạch-Huỳnh nói dứt lời bèn cùng Ngô-hàng-lâm từ biệt.
Dương-tuân-phủ từ khi đi với con mình dự tiệc nơi nhà Ngô-hàng-lâm, trở về từ nghĩ cha con mình đến đó cũng vuơn tròn, không thể lý sự đặng con mình, thì mừng thầm, có lẽ việc hôn-nhơn thành sự, song chưa biết cây ai làm mai non hay giờ Dương-tuân-phủ đang suy nghĩ: Nếu mượn người quyền thế đến nói giùm, thì sự Bạch-Huỳnh là người cứng cỏi, nói mình cây tay cường quyền mà ép người.

Thời chỉ bằng cây Tô-phương-Hồi là người bạn đồng niên thiết nghĩa của người nói giùm thì phải hơn. Dương-tuân-phủ vừa nghĩ đến đó, xảy có quan trưởng-bang đem tờ tờ nói rằng trong Đô-sát-viện cho mời các quan nhóm. Dương-tuân-phủ đặng tin trước mới nhóm, liền kêu kẻ gia-dinh thàng ngựa tức tốc đến Đô-sát-viện thì thấy các quan đã tựu đủ mặt rồi.

Nguyễn-triều-dinh nhóm đây là chọn một vị viên-quan qua Bắc-phiền đặng rước linh Thương-hoàng và đem áo-lạnh cho linh Thương-hoàng. Triều-dinh đại-thần, các quan Ngự-sử bèn chọn Phùng-duông-Ông đi rước linh Thương-hoàng. Phùng-duông-Ông vung linh, nên bài nghị.

Khí tang cuộc nhóm rồi Dương-tuân-phủ liền ngựa về, gặp Tô-ngự-sử cũng về trước đó, bèn gặp ngựa chạy theo kêu Tô-ngự-sử mà nói rằng: Tiểu-đệ có một chuyện muốn cậy tôn-huỳnh, vậy sẵn dịp tôi xin đi với tôn-huỳnh về nhà tư cùng nhau sẽ tỏ. Tô-ngự-sử nghe Dương-tuân-phủ nói vậy thì tưởng có việc chi rắp bên ngựa ngựa lại gần hỏi. Dương-tuân-phủ nói: Tiểu-đệ xin đến dinh tôn-huỳnh sẽ nói, chớ nói giữa đường tiểu-đệ chẳng dám vô lễ như vậy.
Hai vị bèn cùng nhau đi về dinh Tô-ngự-sử, chẳng bao lâu đến dinh Tô-ngự-sử, xuống ngựa vào dinh hai đàng phân tán khách dùng trà nước

xong xuôi. Tô-ngự-sử mới hỏi Dương-tuân-phủ rằng: Tôn-huỳnh hạ cố đến dinh tiểu-đệ có chuyện chi chăng? Đáp rằng: Chẳng có việc chi cả, có một chuyện muốn cậy tôn-huỳnh làm mai giùm cho thành hôn của ta. Tô-ngự-sử nói rằng: Linh-lang qua ta rồi đã đặng sơ-học vậy chớ chưa kết duyên nơi nào hay sao? Dương-tuân-phủ nói: Thành hôn của tiểu-đệ năm nay đã hai mươi tuổi, cũng có chỗ dựng môn đối hộ muốn cầu thân cùng tiểu-đệ, song thành con tiểu-đệ nó chưa khừn vì ý nó muốn kiểm cho đặng một gái có tài mới chịu kết duyên cầm sáo, cho nên trở đến ngày nay mà chưa đôi bạn. Ngày trước tôn-huỳnh cùng tôi dùng tiệc nơi nhà Bạch-Huỳnh, thấy linh-ai của người làm thì thể cho người thì biết linh-ai người thật là gái có tài. Lúc nọ khi tôi về nhà nói lại sự tài năng Bạch linh-ai thì con tôi đem lòng ao ước. Tiểu-đệ biết Bạch-huỳnh là người tánh tình cao thượng, nếu cậy ai tới nói giùm lời

nói năng chẳng hợp với Bạch-huỳnh thì không nên việc đặng. Tôi lại nghĩ rằng: Bạn đồng niên thân thiết cùng nhau duy có tôn-huỳnh mà thôi, nên tiểu-đệ cậy tôn-huỳnh làm mai giùm, chẳng biết tôn-huỳnh có khừn giúp giùm hay chăng? Tô-ngự-sử nói: Chuyện tôn-huỳnh cậy đó là đều hảo sự, tiểu-đệ cũng sẵn lòng, song Bạch-huỳnh là người tánh tình cương nghị hay cầu cụ, tôn-huỳnh dự biết chớ chẳng không. Nếu người sẵn lòng ưng chịu thì để thiệt, bằng chẳng ưng chịu thì đầu bạn tương-tri thân thiết nói cũng không nghe. Nhưng Bạch-Huỳnh cũng biết linh công từ cao tài học dinh người mà nói coi đặng không rời sẽ trả lời cho Tôn-đại-nhơn hay. Đoạn Dương-tuân-phủ ra về rồi, Tô-ngự-sử nghĩ rằng sự người cậy

minh đến Bạch-Thái-thường cầu thân giùm đó là đều rất khó đặng, song mặc hừa lý nên cũng ráng nói thử coi đặng chăng cho biết. Qua đến ngày sáng, Tô-ngự-sử bèn đến dinh Bạch-Thái-thường. Tô-ngự-sử đến sớm lắm nên Bạch-Thái-thường chưa thức dậy, kẻ nha-dịch bên mời Tô-ngự-sử vào nhà khách ngồi chờ. Tô-ngự-sử ngồi chờ bao lâu, kẻ Bạch-Thái-thường thức dậy rửa mặt thay xiêm ra tiếp khách. Bạch-Huỳnh mừng rỡ mà nói rằng: Chẳng ngờ có tôn-huỳnh đến để-dinh rất sớm, nên thức dậy trở xin tôn-huỳnh chớ chấp. Tô-ngự-sử nói rằng: Tôn-huỳnh có lời chỉ dẫu, vì tiểu-đệ có việc người ta cậy đến đây nên phải đi sớm. Bạch-Huỳnh hỏi: Vậy chớ ai cậy tôn-huỳnh việc chi?

(Sau sẽ tiếp theo)